

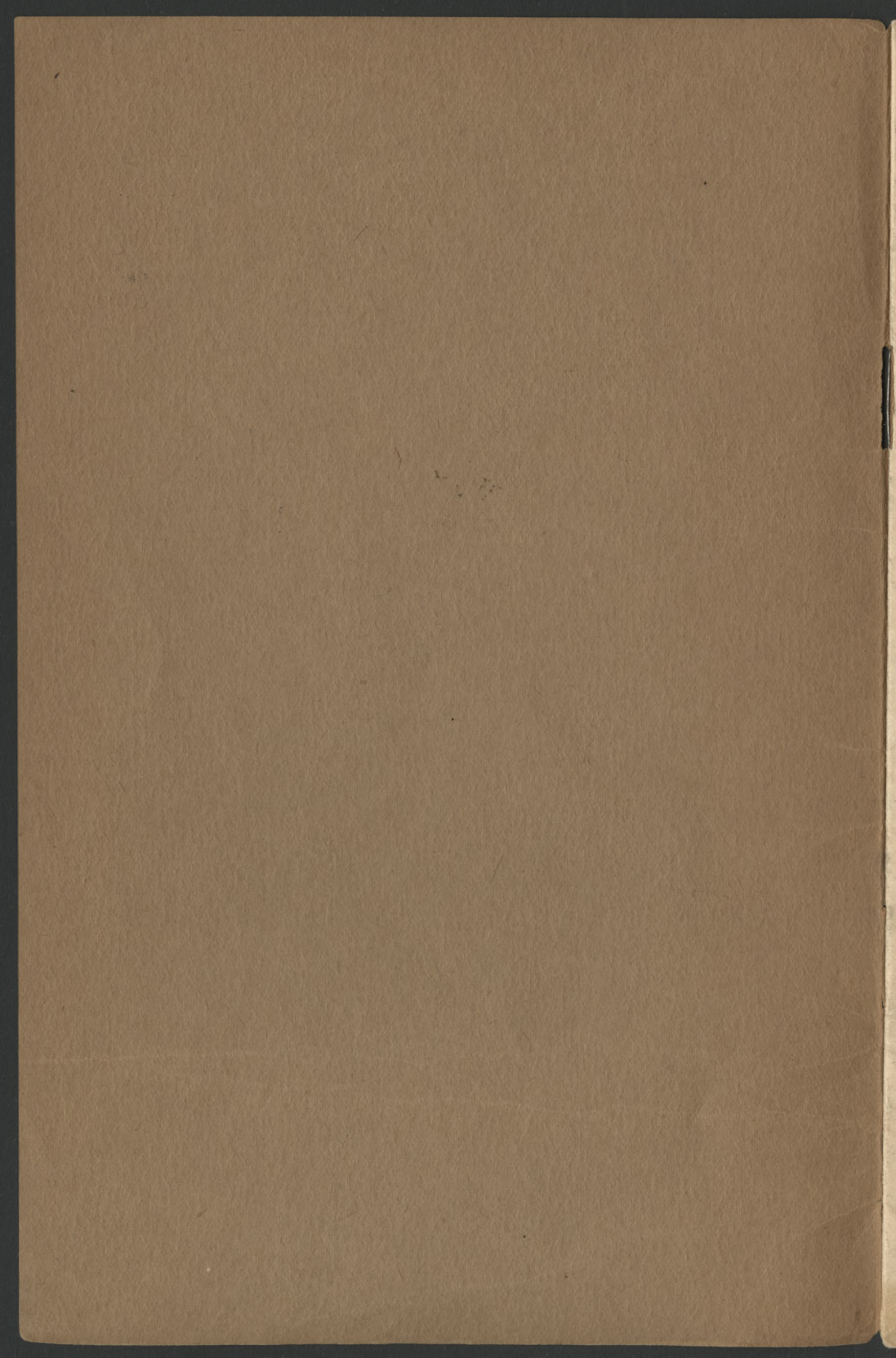
WF 19370 ✓

WYDAWNICTWA
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ m. st. WARSZAWY

Nr 46.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
m. st.
WARSZAWY

WARSZAWA
1931

WYDAWNICTWA
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ m. st. WARSZAWY

№ 46.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

m. st.

WARSZAWY

027 BP

WARSZAWA

1931

52 164/13

INF 13970

ODBITKA z BIULETYNU BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

m. st, WARSZAWY.

Rocznik II, 1930/31, № 10—11.

W poprzednich №№ „Biuletynu” (1929 — 31) zamieściliśmy ogólny szkic organizacji B-ki oraz opisy poszczególnych jej działów.

Obecnie przystępujemy do omówienia warunków, ułatwiających czytelnikom dostęp i korzystanie ze zbiorów B-ki.

Historja. Warunki korzystania ze zbiorów, podobnie, jak całe życie B-ki, można podzielić w rozwoju historycznym na trzy okresy.

Pierwszy okres (1907 — 14) od założenia B-ki przez T-wo Bibl. Publ. do chwili przeniesienia jej zbiorów do gmachu przy ul. Koszykowej 26.

W przeciągu tego czasu B-ka mieściła się początkowo w 3-ch skromnych pokoikach przy ul. Żórawiej № 41. Od maja r. 1907 została przeniesiona do obszernego lokalu, składającego się z 7-miu dużych pokojów przy ul. Rysiej № 1. Od 1 lipca 1909 r. donajęto w tym samym domu jeszcze 6 pokojów.

Księgozbiór w przeciągu tego okresu wzrósł z 3000 dzieł (1907) do 47931 dz. w 61460 t. (1914).

Korzystanie ze zbiorów na miejscu i drogą wypożyczania książek do domu odbywało się na podstawie *Regulaminu*, uchwalonego w r. 1907 przez Komitet T-wa Bibl. Publicznej.

Ze zbiorów mieli prawo korzystać: a) członkowie T-wa, b) abonenci, którzy opłacili 50 kop. miesięcznie (ucząca się młodzież korzystała z ulg, przyznawanych przez Komitet) i c) czytelnicy, opłacający 5 kop. za wstęp jednorazowy.

Po wejściu do B-ki członkowie T-wa okazywali na żądanie kartę legitymacyjną, wydaną przez Komitet, a abonenci — kwity, poczem zapisywali się w księdze obecności. Żądający książki wypełniali kartki zamówień, zaznaczając na nich numery katalogowe, nazwiska autorów i tytuły dzieł, oraz kładąc na nich swe podpisy. Regulamin zalecał czytelnikowi, biorącemu książkę, ażeby przekonał się o jej całości i czystości, zastrzegając, że za uszkodzenie lub zgubienie książki czytelnik płaci jej cenę katalogową wraz z oprawą, że na książkach i czasopismach nie wolno robić żadnych uwag, podkreślań, wymagał aby czasopisma

i słowniki, znajdujące się w sali czytelnianej, po przeczytaniu były stawiane na właściwe miejsce, a książki otrzymywane z magazynów — zwracane osobie dyżurującej. Następnie dozwolone było, w razie potrzeby, odkładanie książek na dzień następny, którą to czynność wykonywał personel. Jeśli w przeciągu 3-ch dni czytelnik z nich nie korzystał, odnoszono je do szaf bibliotecznych. Czytać lub przeglądać kosztowne wydawnictwa można było tylko przy osobnym stole, na którym nie wolno było stawiać kałamarza z atramentem i t. p.

Oprócz udostępnienia zbiorów na miejscu (w sali czytelnianej) B-ka wypożyczała książki do domu na termin nie dłuższy niż 4 tygodnie, który mógł być przedłużony, o ile dana książka nie została uprzednio zamówiona przez innego czytelnika. W razie przekroczenia terminu, czytelnik otrzymywał piśmienne wezwanie o zwrot książki, przyczem płacił za pierwsze wezwanie 10 kop., za drugie 15 i za trzecie 20 kop. Wypożyczający książkę, składał tytułem kaucji sumę równą cenie katalogowej książki wraz z ceną oprawy.

Wstęp do innych części lokalu poza czytelnią był wzbroniony. Zwiedzanie B-ki, po uzyskaniu zezwolenia członka Komitetu, odbywało się w towarzystwie osoby dyżurującej.

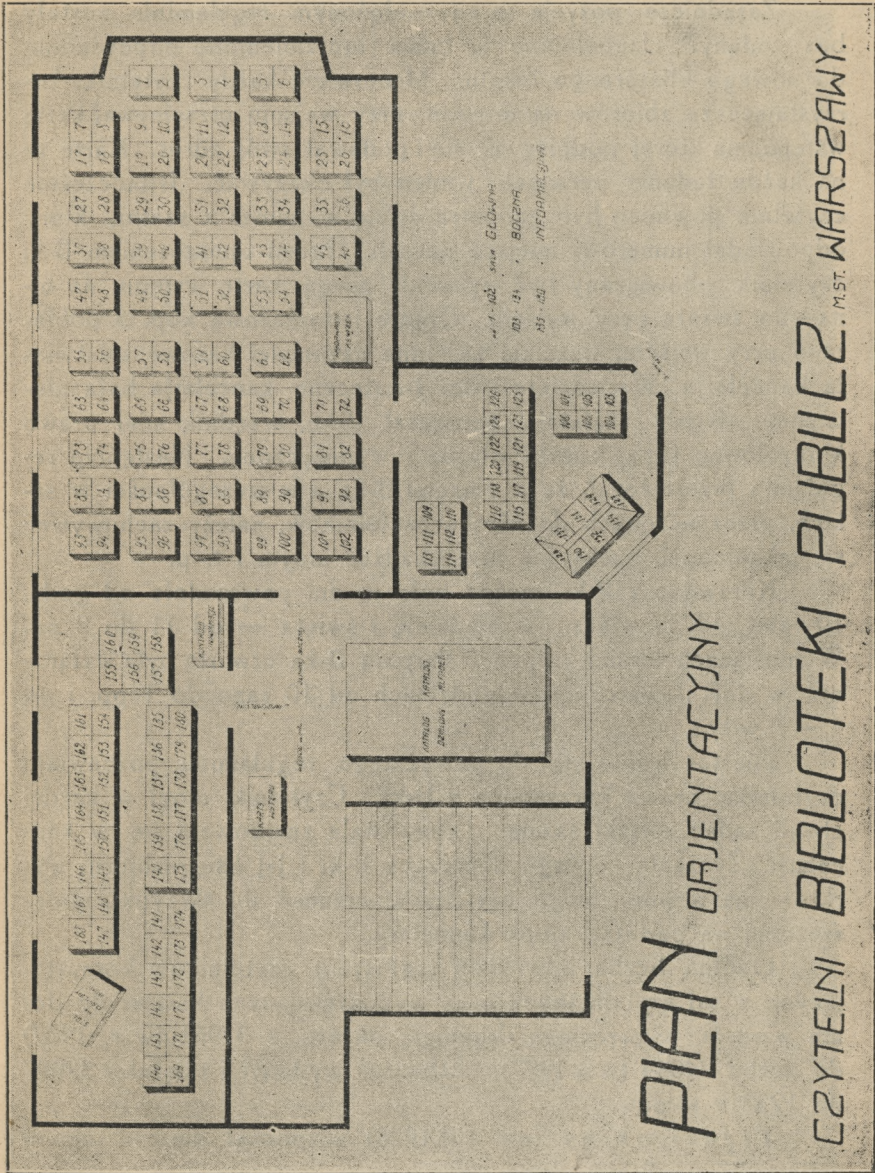
B-ka była otwartą dla czytelników codziennie od godz. 10 rano do godz. 9 wieczorem; w niedziele i święta od godz. 11 rano do 2 po poł.

Liczba zgłoszeń czytelników po książki do domu oraz korzystających ze zbiorów na miejscu w r. 1907 wynosiła 14209, w r. 1913 zaś osiągnęła liczby 31961, a ilość wydanych tomów—32097.

Drugi okres (1914—28) od przeniesienia B-ki do obecnego, specjalnie dla niej wybudowanego, gmachu przy ul. Koszykowej 26 do chwili jej umiastowienia.

Po objęciu w posiadanie wspaniałej na owe czasy siedziby, B-ka rozpoczęła nowy okres swej działalności, którą wojna znacznie sparaliżowała i dopiero od czasu odnowienia państwowości własnej datuje się intensywny rozwój instytucji. Do r. 1928 księgozbiór B-ki wzrósł do liczby 180000 jednostek bibliotecznych skatalogowanych i oddanych do użytku czytelników.

Niezwłocznie po zainstalowaniu się w nowym gmachu Za-

rząd B-ki ułożył nowy *Regulamin* dla czytelników, ich obsługi, kontroli oraz przygotował druki dla legitymacyj i statystyki.

Zasadnicze pozycje w nowo-ułożonym regulaminie zostały bez zmiany. Uzupełniono je tylko lub zmieniono odpowiednio do nowego obszernego lokalu. Mianowicie każdy czytelnik, korzystający ze zbiorów na miejscu, przy wejściu otrzymywał kartę wstępu, na której podpisywał się i podawał swój adres. Kartę tę na każde żądanie personelu winien był okazywać. Jednocześnie czytelnik powinien był zaopatrzyć się w numer z szatni, który odpowiadał numerowi miejsca na sali. Przed opuszczeniem B-ki czytelnik obowiązany był wymienić swoją kartę wstępu na inną—do zwrotu przy wyjściu. Opłatę jednorazową kop. 5 pobierano przy wejściu, wszelkie zaś inne czynności kasowe załatwiała kancelarja. W niedziele i dni świąteczne kancelarja była nieczynna. Kiedy czytelnik opuszczał B-kę, urzędnik miał prawo kontrolować jego książki własne i wypożyczone. Następnie regulamin przestrzegał, że w gmachu B-ki, a w szczególności w salach, przeznaczonych do użytku czytelników, należy zachowywać się jaknajciszej, ażeby nie przeszkadzać innym i t. p.

Korzystać z B-ki można było w dni powszednie od godz. 10 rano od 8½ wiecz., w niedzielę i święta — od 11 do 2 pp. W miesiącach letnich—lipcu i sierpniu B-ka otwarta była wyłącznie w dni powszednie w godzinach od 10 rano do 1 pp. i od 4 — 7 wiecz.

Niestosowanie się do powyższego regulaminu pozbawiało czytelnika prawa korzystania z B-ki. Czytelnik mógł w każdej chwili żądać książki zażaleń, która stale znajdowała się w kancelarji. Życzenia i uwagi, dotyczące B-ki i jej księgozbioru, wyrażone na piśmie, mogli czytelnicy wrzucać do skrzynki, umieszczonej na parterze obok kancelarji.

Ogólna liczba odwiedzin (zgłoszeń) czytelników korzystających z sal czytelnianych oraz wypożyczających książki do domu wzrosła w przeciągu drugiego okresu z 31961 (w r. 1907) do liczby 74044 (w r. 1927), liczba zaś wydanych książek z 32097 do 122219 tomów.

Trzeci okres (od 1.II.1928) rozpoczął się od chwili umiastowienia B-ki.

Zbiory udostępnione są na ogólnych warunkach podanych w nowym *Regulaminie dla czytelników*, zatwierdzonym przez

Główna sala czytelniana Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy.

Komitet Zarządzający Bibl. Publiczną dn. 21 sierpnia 1928 r. (wydawnictwo B-ki Nr. 34). Pozatem regulamin uzupełniają *przepisy* dla czytelników w poszczególnych działach B-ki.

Korzystanie ze zbiorów jest obecnie bezpłatne i dostępne dla wszystkich, którzy ukończyli lat 18 oraz dla młodzieży wyższych zakładów naukowych bez względu na wiek.

Warunki i sposób korzystania ze zbiorów *Wypożyczalni* i *B-ki Wzorowej dla dzieci* były już omówione w „Biuletynie” z r. 1929/30, Nr. 11 i z r. 1930/31 Nr. 5/6.

Czytelnie (dwie — książek i czasopism naukowych, jedna — działu informacyjnego oraz jedna — czytelnia dzienników i tygodników) są otwarte w dnie powszednie od godz. 9 do 22 z wyjątkiem miesięcy letnich od 1 lipca do 1 sierpnia i od 11 sierpnia do 16 września, kiedy są otwarte w poniedziałki, środy i piątki od godz. 15 do 20 i we wtorki, czwartki i soboty od godz. 9 do 14. Od 1 do 10 sierpnia włącznie, czytelnie są zamknięte.

Dział rękopisów jest narazie dla czytelników częściowo tylko dostępny ponieważ uporządkowanie jego nie jest jeszcze doprowadzone do końca.

Dział księgoznawstwa otwarty dla publiczności w poniedz., środy i piątki od godz. 16—21, we wtorki, czwartki i soboty od godz. 12—15.

Dział sztuki i map z powodu braku pracowników dostępny jest dla czytelników tylko $\frac{1}{2}$ dnia, mianowicie: w poniedziałki, środy i piątki od godz. 16 do 21, a we wtorki, czwartki i soboty od 10 do 15.

Czytelnicy mają prawo w każdej chwili żądać *książki zażaleń*, która stale znajduje się w kancelarii.¹

Wszelkie życzenia w sprawie nabywania książek mogą czytelnicy wpisywać do *księgi życzeń*, która znajduje się u bibliotekarki, dyżurującej w Głównej Sali Czytelnianej.

W gmachu B-ki, a w szczególności w salach przeznaczonych do użytku czytelników, odwiedzający winni zachowywać się jaknajciszej. Za wszelkie uszkodzenia wypożyczonych książek czytelnicy odpowiadają pieniężnie.

Osobom, które do obowiązujących przepisów świadomie nie chcą się zastosować, lub które nieodpowiedniem zachowa-

Boczna sala czytelniana Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy.

niem się obrażają powagę instytucji, może Zarząd B-ki odebrać prawo korzystania z niej.

Organizacja. Korzystać ze zbiorów czytelnicy mogą drogą wypożyczania książek do domu (patrz wydawnictwo B-ki Nr. 44) i na miejscu, w gmachu B-ki, w lokalach odpowiednich działów lub ogólnych salach czytelnianych.

Korzystanie ze zbiorów na miejscu w lokalach poszczególnych odbywa się w dziale sztuki i map, informacyjnym (patrz wydawnictwo B-ki Nr. 42), rękopisów, księgoznawstwa oraz Bibliotece Wzorowej dla dzieci, która znajduje się poza murami B-ki na przedmieściu W-wy, Ochota, ul. Grójecka 93 (patrz wydawnictwo B-ki Nr. 40). Wyodrębnienie to spowodowane jest bądź charakterem lub wysoką wartością druków i innych materiałów naukowych, wymagających dozoru bibliotekarza, bądź względami pedagogicznymi, jak to ma miejsce w B-ce Wzorowej dla dzieci.

Przeważająca liczba czytelników, korzysta z 4-ch *sal czytelnianych*, które są połączone z księgozbiorem zasadniczym, działem wyd. periodycznych, starodruków i informacyjnym.

Pierwsza z tych sal znajduje się na parterze i przeznaczona jest na *czytelnię pism bieżących*—dzienników i tygodników. Do niej mają wstęp czytelnicy bez żadnych formalności, nie licząc wpisania swego nazwiska przy wejściu do *księgi obecności*. (Szczegóły patrz w „Biuletynie”, 1930/31, Nr. 8/9).

W drugiej sali na I piętrze mieści się księgozbiór działu informacyjnego. Do sali tej mają dostęp — w razie braku miejsca w innych salach, co jest obecnie objawem stałym—również czytelnicy, korzystający z innych działów B-ki. (Szczegóły patrz w „Biuletynie”, 1930/31, № 3/4).

Trzecia Sala Główna również na I piętrze jest połączona z *czwartą* boczną salką i obie służą wyłącznie dla korzystających z księgozbioru zasadniczego, wyd. period. i starodruków.

Sale wymienione (ogólne i działów poszczególnych) łącznie z B-ką Wzorową dla dzieci mogą pomieścić jednocześnie około 280—300 czytelników.

Ruch czytelników i książek w salach głównej i bocznej oraz częściowo w informacyjnej odbywa się pod kier. p. J. Gervais, której pomaga i z którą współpracuje na zmianę p. J. Da-

kaz czasopism prenumerowanych w roku bieżącym, *katalog* działu starodruków, *wykaz* główniejszych *dział nowonabytych*, *skorowidze*—działowy i przedmiotowo-działowy do katalogu systematycznego księgozbioru zasadniczego, *tablica* orientacyjna głównych poddziałów międzynarodowego bibliograficznego systemu dziesiątego oraz *broшуra* *J. Bornstejnowej*—Zasady klasyfikacji, W-wa, 1925. Pozatem inne zbiory posiadają *katalogi* w odpowiednich działach na miejscu.

4. *Przyjmowania kart wstępu i zapotrzebowań piśmiennych.* Przy żądaniu książek czytelnik wypełnia (oprócz karty wstępu)

Wzór zapotrzebowania dla książek:

Wypożyczył^em z Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy
do czytania na miejscu.

Książkę Nr. 0 105 420 tom I

Autor Witwicki Wł.

Tytuł Psychologja

Miejsce i rok wydania Lwów 1925

Dnia 11/II. 193¹ r. (podpis) F. Kowalewski

(Należy wypełnić wszystkie rubryki pismem czytelnem).

2227

Wzór zapotrzebowania dla czasopism:

Wypożyczył^em z Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy
do czytania na miejscu.

Czasopismo Nr. P. 1573-a

Tytuł Światowid

Rok 1929

Dnia 11/II. 193¹ r. (podpis) Szczepaniuk Józef

(Należy wypełnić wszystkie rubryki pismem czytelnem).

2226

jeszcze odpowiednie druczki (białego koloru dla książek i zielonego dla czasopism), które otrzymuje od kontrolerki w hallu i wręcza je bibliotekarce, dyżurującej w Głównej Sali Czytelnianej.

Otrzymane od czytelników zapotrzebowania bibliotekarka segreguje na: a) zapotrzebowania na *beletrystykę*, które przeważnie się odrzuca, ponieważ księgozbiór B-ki przeznaczony jest wyłącznie dla studjów naukowych, a nie celów rozrywkowych. Wogóle książki rzadkie lub wyczerpane, oraz powieści nie należące do literatury klasycznej, wydają się tylko za pozwoleniem Dyrekcji; b) zapotrzebowania na *wydawnictwa zarezerwowane z dnia poprzedniego*, które skierowywa się do t. zw. *pasażu* i c) resztę zapotrzebowań, które odsyła się dla załatwienia do *magazynów książkowych*.

Stosownie do tego na kartach wstępu i zapotrzebowaniach oznaczają się powyższe decyzje *stemplami* („wydać”, „x” t. j. odrzucone i t. p.).

Jednocześnie bibliotekarka zaznacza za pomocą symbolu klasyfikacji dziesiętnej — na kartach zapotrzebowań przynależność każdej książki do odpowiedniego działu dla celów statystycznych.

5. *Odsyłania kart wstępu* razem z zapotrzebowaniami do magazynów. *Służbę łącznikową* pomiędzy magazynami książkowymi a salami czytelnianemi oraz w magazynach pełnią pod dozorem kierowniczkii woźni na zmianę, posługując się przytem *windami książkowemi*.

6. *Wyszukiwania książek w magazynach*. Po wyszukaniu książek kartki zapotrzebowań, jako dowód, pozostają w *kartotece magazynowej*, gdzie są ułożone w porządku numerów kolejnych.

7. *Dostarczania książek*. Książki razem z kartami wstępu wędrują do katedry w Głównej Sali czytelnianej. Zapotrzebowania niewykonane z odpowiedniami uwagami są zwracane tą samą drogą (stemple — „w czytaniu”, „w oprawie”, „w kontroli”, „niema”, i t. d.).

8. *Wręczania książek czytelnikom* razem z ich kartami wstępu. Zapotrzebowania niewykonane bibliotekarka, po zakomunikowaniu ich czytelnikom, odkłada dla celów statystycznych. Żądania bywają niezałatwiane przeważnie z powodu braku dostatecznej liczby egzemplarzy bardziej poczytnych książek.

9. *Przyjmowania* książek od czytelników i jednocześnie *stemplowania* kart wstępu (przepustek) na dowód zwrotu książek.

Książka wypożyczona może być przy zwrocie na żądanie czytelnika zarezerwowana do dnia następnego i przechowywana w sąsiednim z salą pokoju, t. zw. „pasażu”. Książka odłożona a nie czytana po trzech dniach wraca do magazynu.

10. *Przyjmowania* przy wyjściu od czytelników przepustek (stemplowanych kart wstępu).

11. *Wydawania* wychodzącym, na podstawie numerków, zwierzchniego okrycia w szatni.

12. *Odsyłania* książek przeczytanych do magazynów oraz *odkładania* zarezerwowanych na półkach w pasażu w kolejności numerów. Po otrzymaniu książek w magazynach wycofuje się z *kartoteki* magazynowej odpowiednie karty zapotrzebowań, które następnie odsyła się dla opracowania statystycznego.

13. *Ustawiania* książek z powrotem na półkach w magazynach.

14. *Kontrolowania* książek znajdujących się w pasażu. Zapotrzebowania pozostałe w kartotece magazynowej po zamknięciu sal czytelnianych wskazują na książki niezwrócone do magazynów, które powinny znaleźć się wśród zarezerwowanych (odłożonych w pasażu). Cztery razy w tygodniu, z rana przed rozpoczęciem wydawania książek, sprawdzany jest księgozbiór pasażu na podstawie kart zapotrzebowań, pozostałych z dnia poprzedniego w kartotece magazynowej.

Statystyka. Technika zbierania, opracowywania i ogłaszania danych statystycznych dotyczących ruchu czytelników i książek zorganizowana jest w terminach miesięcznych w sposób następujący.

B-ka Wzorowa dla dzieci (1), Wypożyczalnia (2), Czytelnia dzienników i tygodników (3) oraz Dział rezerwy i dubletów (4) z powodu oddzielnych lokali, odrębności w charakterze zbiorów i w rodzaju pracy zdają sprawozdania obejmujące całokształt ich czynności bezpośrednio *Poddziałowi Wydawniczemu B-ki*.

Sprawozdania zaś innych działów, rozmieszczonych na I piętrze gmachu B-ki, są opracowywane i podawane, w części dotyczącej czynności wewnętrznych, przez *kierowników działów*, w części zaś dotyczącej ruchu czytelników i druków przez *kierownictwo sal czytelnianych* (5) w opracowaniu p. A. Soleckiej.

Dane statystyczne, pochodzące z tego źródła i dotyczące *ruchu czytelników* opracowują się na podstawie zwróconych przez nich przy wyjściu kart wstępu (przepustek) i podają: 1) płeć odwiedzających i 2) ogólną ilość odwiedzin czytelników: a) korzystających wyłącznie z katalogów, b) czytających książki własne i c) korzystających z księgozbioru B-ki.

Liczba czytelników korzystających z księgozbioru B-ki z kolei składa się z 4-ch grup: 1) korzystających z księgozbioru zasadniczego, działu wyd. periodycznych i starodruków, 2) — informacyjnego, 3) — sztuki i map i 4) — księgoznawstwa.

Dane statystyczne o *ruchu książek*, opracowują się częściowo na podstawie kartek zapotrzebowań wycofanych z kartoteki magazynowej, częściowo na podstawie danych, notowanych w odpowiednich księgach przez działy księgoznawstwa, sztuki i map.

Liczba zgłoszeń *niezałatwionych* ustala się na podstawie kartek zapotrzebowań niewykonanych, gromadzonych przez bibliotekarkę dyżurującą w Głównej Sali Czytelnianej.

Dane o ruchu książek, *wydanych na Głównej Sali Czytelnianej z księgozbioru zasadniczego, działu periodyków oraz starodruków*, składają się z dwóch grup: *wydawnictw periodycznych i nieperiodycznych*. Grupa ostatnia z kolei rozpada się na 10 podgrup odpowiadających pierwszemu dziesięciu działom klasyfikacji dziesiętnej.

Kierownictwo sal czytelnianych sporządza statystykę dzienną i miesięczną. Dane miesięczne przekazywane są po upływie okresu sprawozdawczego *Poddziałowi Wydawniczemu B-ki*.

Poddział Wydawniczy na podstawie materiałów pochodzących z wymienionych pięciu (1 — 5) źródeł sporządza ogólne sprawozdania miesięczne, które są ogłaszane drukiem w dziale *Kroniki „Biuletynu”* i stanowią w dalszym ciągu materiał dla sprawozdań rocznych.

Ze sprawozdania B-ki za ostatni rok 1929/30 wynika, że *księgozbiór* jej składał się z 201328 jednostek bibliotecznych, centrala B-ki *była czynna* 289 dni, wypożyczalnia 299 i B-ka Wzorowa dla dzieci 240 dni.

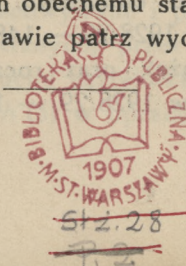
W przeciągu roku *odwiedzin* czytelników było 258827 (w r. 1928 — 74044, w 1928/29 — 148484), *załatwiono zgłoszeń* 206773 i *wydano* książek oraz roczników czasopism 244892 (w r. 1927 — 122219, w 1928/29 — 183462).

Znaczna frekwencja czytelników (latem około 800, a zimą ponad 1100 osób dziennie) spowodowana częściowo wzbogaceniem księgozbioru większą ilością książek (od jesieni r. 1928), pochodzących z zakupów, a więc celowo dobranych, częściowo tymczasowem unieruchomieniem Bibl. Uniw. (do 16.III 1931), *przeważnie zaś wskutek ogólnego wzrostu czytelnictwa w W-wie*, nie pozwala zadość uczynić wszystkim wymaganiom zbyt licznej klienteli. Napływ czytelników jest obecnie tak znaczny, że sale czytelniane, które jednocześnie mogą pomieścić tylko około 300 osób (270 — centrala i 30 — B-ka Wzorowa dla dzieci), są wciąż przepełnione, co jest powodem tworzenia się długich kolejek czytelników, którzy często więcej niż godzinę wyczekują przed drzwiami B-ki lub przed szatnią na miejsca zwalniane przez innych. Ten stan nienormalny, wywołany ciasnotą gmachu B-ki, powoduje wciąż przykre zajścia z rozgoryczonymi czytelnikami, a nawet zwraca na siebie coraz więcej uwagi prasy. Z drugiej strony stan taki, przewyższający możność B-ki, absorbuje w dużym stopniu cały personel i wymaga od niego bardzo wyczerpanej pracy, w szczególności zaś od tych, którzy bezpośrednio załatwiają czytelników i jednocześnie ujemnie się odbija na opracowywaniu wpływów książkowych.

Program na przyszłość. Przy kreśleniu planów na przyszłość należy uwzględnić przedewszystkiem konieczność ułatwienia czytelnikom dostępu do zbiorów, następnie zaś usprawnienia prac wykonywanych przez personel załatwiający czytelników przeważnie w ogólnych salach czytelnianych.

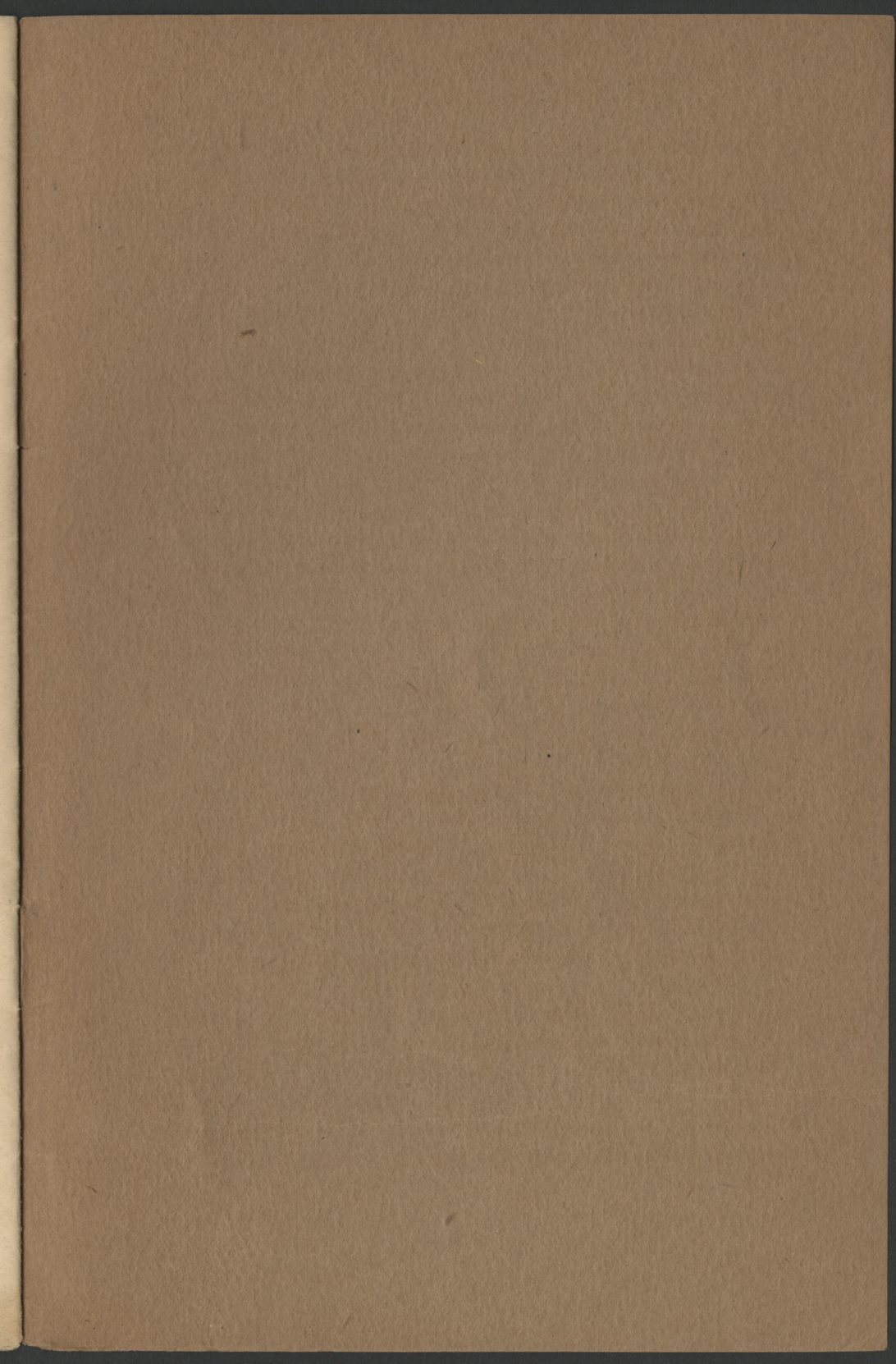
Z pośród poważniejszych zagadnień należy wymienić potrzebę ostatecznego zmechanizowania służby łącznikowej między salami czytelnianymi a magazynami, następnie zwiększenia nad nimi dozoru oraz zreorganizowania w nich pracy, etc.

Niestety, dezyderaty wyżej wymienione i inne, mogą być tylko paljatywami, ponieważ rozwiązanie trudności, powstałych z powodu wprost żywiołowego i wszechstronnego rozwoju B-ki, może nastąpić tylko przez rozszerzenie jej murów, szczególnie zaś sal czytelnianych, t. j. przez rozbudowanie gmachu B-ki do rozmiarów odpowiadających obecnemu stanowi i tempu rozwojowemu instytucji. (W tej sprawie patrz wydawnictwo B-ki Nr. 45).

INF 13920

DVR. MATERIA

Adres Biblioteki:
BIBLIOTEKA PUBLICZNA m. st. WARSZAWY
WARSZAWA, KOSZYKOWA 26. TEL. 848-75.